

Utlåtande 2003:80 RI (Dnr 132-50/2003)

Kommunal borgen avseende uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan

Ansökan från Stureby SK

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Begäran om kommunal borgen om högst 600 tkr för Stureby SK
avseende uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan avslås.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Stureby Sportklubb har till idrottsförvaltningen inkommit med ansökan om kommunal borgen för lån på högst 600 tkr för uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan. Föreningen bygger, äger och finansierar tillbyggnaden. Staden å sin sida föreslås gå i borgen för föreningens lån med klubbhuset som säkerhet.

Idrottsnämnden har för egen del beslutat att tillstyrka Stureby SK:s ansökan om kommunal borgen avseende lån om högst 600 tkr för uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande, där det har beretts i samarbete mellan finansavdelningen och ekonomiavdelningen.

Stadsledningskontoret poängterar att staden har en mycket restriktiv syn på att bevilja borgen. Av stadens borgenspolicy framgår att det är kommunfullmäktige som skall besluta om att lämna kommunal borgen till av

mäktige som skall besluta om att lämna kommunal borgen till av staden ej majoritetsägda bolag. Borgen beviljas endast i undantagsfall till organisationer och företag som inte ägs av staden. Denna restriktivitet är principiell och viktig. Det är betydelsefullt att staden inte tar onödiga risker med skattebetalarnas pengar.

Till följd av den restriktiva syn på borgen som staden har kan stadsledningskontoret inte tillstyrka Stureby SK:s begäran om kommunal borgen. Dessutom anser stadsledningskontoret att borgensåtaganden endast skall beviljas i de fall de medför ett tydligt mervärde för idrotten i Stockholm, vilket inte kan anses vara fallet vid uppförande av klubbhus.

Stadsledningskontoret rekommenderar kommunstyrelsen att föreslå att kommunfullmäktige beslutar att Stureby SK:s begäran om kommunal borgen avslås.

Mina synpunkter

I budgeten för 2003 står angivet att stadens idrottsverksamhet skall utformas så att den uppmuntrar fler människor att utöva någon form av idrott. Ett annat mål är att andelen barn och ungdomar som deltar i någon form av idrottsverksamhet skall öka och riktade insatser skall göras för att nå underrepresenterade grupper. Att skapa bättre möjligheter och utrymme för breddidrott är en ambition som den nuvarande majoriteten ställer sig positiv till. Jag anser att initiativet från Stureby SK i grunden är positivt. Samtidigt leder inte Stureby SK:s ansökan om kommunal borgen för upprättande av ett klubbhus till ett tillskott av idrottsanläggningar i staden. Ett klubbhus kan bidra positivt till stadsdelen på olika sätt, men det är ingen garanti för att fler kommer att delta i någon form av idrottsverksamhet, i detta fall fotboll. Ansökan skall också ställas mot den svåra gränsdragning som omedelbart infinner sig för staden om kommunal borgen skulle beviljas för Stureby SK gentemot andra föreningars önskemål, inte bara inom idrotten, som önskar bygga klubbstugor eller föreningslokaler.

Kommunal borgen handlar ytterst om att staden åtar sig ett ekonomiskt ansvar för t.ex. en förening, utan att för den skull direkt finansiera den tilltänkta investeringen. Staden står dock risken att betala vad föreningen är skyldig om en situation skulle uppstå där huvudgäldenären inte klarar av sina åtaganden till den därtill berättigade borgenären. Staden har att beakta den ekonomiska risk liknande projekt kan utgöra för stockholmarna i allmänhet.

Om bedömningen är att ett infriande av borgensåtagande kan bli sannolikt skall inte staden tillstyrka en ansökan om kommunal borgen. Stadens borgens-

åtagande skall prövas på samma sätt som om staden själv finansierade projektet. Behovet skall kunna styrkas och vila på realistiska grunder. Dessutom beviljas borgen endast i undantagsfall till organisationer och företag som inte ägs av staden.

Staden har som följd av detta en mycket restriktiv syn på att bevilja borgen. Det är kommunfullmäktige som skall besluta om att lämna kommunal borgen till av staden ej majoritetsägda bolag. Borgen beviljas endast i undantagsfall till organisationer och företag som inte ägs av staden. Denna restriktivitet är principiell och viktig. Det är betydelsefullt att staden inte tar onödiga risker med skattebetalarnas pengar.

Idrottsnämnden har gjort bedömningen att ansökan om kommunal borgen för lån för tillbyggnad av klubbhus vid Stureby bollplan kan godkännas. Idrottsförvaltningen lyfter fram att en etablering av klubbhus intill friliggande bollplaner erfarenhetsmässigt minskar skadegörelsen och klottret på och inuti förråds- och omklädningsbyggnader. Vidare visar tidigare klubbhusetableringar att föreningens medlemmar och boende i närområdet oftast tar ett större ansvar än tidigare för att god ordning råder på och omkring bollplanerna. Stadsledningskontoret anser dock att till följd av den restriktiva syn på borgen som staden har att man inte kan tillstyrka Stureby SK:s begäran om kommunal borgen. Stadsledningskontoret anser att borgensåtaganden endast skall beviljas i de fall de medför ett tydligt mervärde för idrotten i Stockholm, vilket inte kan anses vara fallet vid uppförande av klubbhus. Stadsledningskontoret rekommenderar således kommunstyrelsen att föreslå att kommunfullmäktige beslutar att Stureby SK:s begäran om kommunal borgen avslås. Den avvägning som jag har att göra utifrån ett helhetsperspektiv av stadens samlade åtagande och utifrån det enskilda projektet leder till att jag anser att ansökan om kommunal borgen bör avslås. Det är också mot beaktande av ändamålet som är föremål för ansökan om borgen, dvs. klubbhus (alternativt annan föreningslokal). Enligt idrottsförvaltningen är Stureby SK välskött och har god ekonomi och jag ser inget hinder att föreningen på annat sätt söker finansiering för upprättande av klubbhus.

I sammanhanget vill jag också framhålla att majoriteten har igångsatt ett arbete rörande en översyn av stadens borgensåtaganden. I budgeten för 2004 anges följande; Enligt gällande regler för stadens borgenshantering skall staden vara restriktiv avseende nya borgensåtaganden. I syfte att förtydliga dels stadens övergripande förhållningssätt, dels stadens interna ansvarsförhållanden skall kommunstyrelsen utreda formerna för stadens fortsatta borgenshantering.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (båda m) enligt följande.

Initiativet från Stureby SK är mycket positivt. Ett klubbhus kommer att öka trivseln och gemenskapen för föreningens medlemmar. Det kan bidra till att stärka det civila lokalsamhället och skapa en samlingspunkt för ungdomar och föreningens övriga aktiva.

Men även om moderaterna kan se de många positiva mervärdena som kommer att bli följden av ett klubbhus, anser vi ändå inte att staden bör gå i borgen för klubbhusets upprättande. Det bör finnas möjligheter att medlemmarna och det lokala näringslivet hittar finansieringsformer som kan möjliggöra att klubbhuset med gemensamma ansträngningar kommer till stånd.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Begäran om kommunal borgen om högst 600 tkr för Stureby SK avseende uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan avslås.

Stockholm den 18 juni 2003

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Ewa Samuelsson* (kd) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. bevilja Stureby SK kommunal borgen om högst 600 tkr för uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan
2. därutöver anföras.

Majoritetens förslag om att avslå borgen för Stureby SK är ytterligare ett bevis på att den nya majoriteten i Stadshuset lovar runt men håller tunt. Ärenden som kommer upp i kommunstyrelsen är inte förankrade i de beslut som fattats av majoritetens borgarråd och representanter i de olika facknämnderna. Detta är förstås mycket allvarligt och tilltron till majoritetens beslut sviktar. Mest beklagligt är att majoritetens brist på konsensus drabbar tredje man. Ärendet om borgen för Stureby SK var uppe i Idrottsnämnden den 17 december 2002 och tillstyrktes då, utan uttryck för några som helst betänkligheter, av idrottsborgarrådet. Föreningen trodde naturligtvis att ärendet var förankrat hos hela majoriteten och påbörjade därför byggnationen. När finansborgarrådet idag inte tar hänsyn till idrottsborgarrådets ställningstagande i

inte tar hänsyn till idrottsborgarrådets ställningstagande i Idrottsnämnden drabbar det på ett mycket olyckligt sätt föreningen och dess medlemmar. Kristdemokraterna anser att det vore på sin plats att finansborgarrådet och övriga borgarråd bestämmer sig för att föra samma politik. Stockholmarna har rätt att förvänta sig större trovärdighet av de politiker som styr Stockholm.

Kristdemokraterna föreslår att kommunstyrelsen beviljar borgen för Stureby SK. En etablering av klubbhus intill friliggande bollplaner minskar erfarenhetsmässigt skadegörelsen och klottret på och inuti förråds- och omklädningsbyggnader. Vidare visar tidigare klubbhusetableringar att föreningens medlemmar och boende i närområdet oftast tar ett större ansvar än tidigare för att god ordning råder på och omkring bollplanen. Stureby SK har en välskött och god ekonomi. Resultaträkningen för år 2000 och för år 2001 visade på ett överskott. Idrottsförvaltningen och idrottsnämnden har bedömt att de kapitalkostnader som banklånet föranleder bedöms kunna inrymmas i föreningens ekonomiska verksamhet. Bland annat innebär tillkomsten av klubbhuset att en serveringsdel inryms med möjlighet till framtida intäkter för föreningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin, Sten Nordin och Mikael Söderlund* (alla m) och *Lotta Edholm och Ann-Katrin Åslund* (båda fp) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Bakgrund

Stureby SK har till idrottsnämnden inkommit med ansökan om kommunal borgen för lån på högst 600 tkr för uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan. Enligt ärendet skall föreningen bygga, äga och finansiera tillbyggnaden och staden gå i borgen för föreningens lån med klubbhuset som säkerhet. Idrottsnämnden beslutade att tillstyrka Stureby SK:s begäran om kommunal borgen om högst 600 tkr för uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan och överlämna ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Föreningen har tecknat ett arrendeavtal som innebär att den nu befintliga omklädningsbyggnaden och tillbyggnaden för klubbhuset planeras stå färdigt till den 31 december 2003. Idrottsförvaltningen redovisade i ett särskilt ärende till idrottsnämnden om föreningens klubbhusbyggnadsplaner, daterat den 3 april 2002. Arrendeavtalet som är på 25 år godkändes av idrottsnämnden.

Stureby SK avser att uppföra ett klubbhus i anslutning till den befintliga omklädningsbyggnaden. I klubbhuset skall utrymmen för mötesrum, tvättstuga, servering, administration och klubbrum/samlingsrum inrättas. Idrottsnämnden har i kalkyl utgiftsberäknats till högst 656 051 kronor, varav 600 000 kronor avses lånas, med en amorteringstid på 25 år och med en ränta av 5,4 %. Beräknad årskostnad (ränta och amortering) uppgår till 45 600 kronor år 1.

Driftkostnaderna har av föreningen beräknats till 14 400 kronor år 1. Föreningen har sökt och beviljats bygglov.

I ärendet anges att stadens finansiella engagemang i projekt av ifrågavarande slag skall prövas på samma sätt som om staden själv finansierade byggnationen. Behovet av byggnationen skall styrkas och densamma visas vila på ekonomiskt realistiska grunder.

Idrottsnämnden beslöt den 17 december 2002 att

1. tillstyrka Stureby SK hemställan om kommunal borgen om högst 600 tkr för uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan,
2. överlämna ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Reservation anfördes av *Mats G Nilsson m.fl.* (m) med instämmande av *Caroline Silverudd Lundbom* (fp) enligt följande.

Idrottsnämnden beslutar följande

1. Avslå Stureby SK:s hemställan om kommunal borgen om högst 600 Tkr för uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan
2. Samt därutöver anföras

Hemställan från Stureby SK om kommunal borgen för ett lån på 600 000 kr ska vid prövningen behandlas som om staden själv finansierade projektet. När det gäller föreningars klubblokaler måste dessutom utgångspunkten vara att uppförande av klubblokaler ligger en bit utanför stadens huvudsakliga ansvarsområde, även när det som i det här fallet gäller idrottsföreningar.

Ärendet, som det föreligger, ger inte en tillräcklig bild över den ekonomiska situationen inom Stureby SK och dess möjligheter att i framtiden betala kostnaderna för lånet och byggnaden. Överskottet för 2001 uppgår till inte mer än hälften av den beräknade årskostnaden för lånet och den beräknade årliga driftskostnaden. Den långa amorteringstiden tillsammans med föreningens ekonomiska förutsättningar gör att staden går in i ett förhållandevis riskabelt projekt.

I Stockholm finns det tiotusentals föreningar. Staden kan knappast ta på sig borgensåtagande för att alla dessa ska ha möjlighet att upprätta var sin föreningslokal. För att bidrag och borgensåtagande inte ska beslutas på godtyckliga grunder måste den rimliga utgångspunkten därför vara att skattebetalarnas pengar inte ska riskeras i sådana projekt. Att bevilja Stureby SK:s ansökan är mot den bakgrunden inte rättvist mot andra föreningar i Stockholm.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Ansökan

Stureby Sportklubb har till förvaltningen inkommit med ansökan om kommunal borgen för lån på högst 600 Tkr för uppförande av klubbhus vid Stureby bollplan. Föreningen bygger, äger och finansierar tillbyggnaden. Staden å sin sida går i borgen för föreningens lån med klubbhuset som säkerhet.

Föreningen har tecknat ett arrendeavtal som innebär att den nu befintliga omklädningsbyggnaden och tillbyggnaden för klubbhuset planeras stå färdigt till 2003-12-31. Förvaltningen redovisade i ett särskilt ärende, daterat 2002-04-03, till nämnden om föreningens klubbhusbyggnadsplaner. Arrendeavtalet som är på 25 år godkändes av nämnden.

Om- och tillbyggnad

Nuvarande omklädningsbyggnad inrymmer två omklädningsrum och förråd. Stureby SK avser att uppföra ett klubbhus i anslutning till den befintliga omklädningsbyggnaden. I klubbhuset skall utrymmen för mötesrum, tvättstuga, servering, administration och klubbrum/samlingsrum iordningställas.

Investeringen har i kalkyl kostnadsberäknats till högst 656.051 kronor (2002-11-25), varav 600.000 kronor avses lånas, med en amorteringstid på 25 år och med en ränta av 5,40 %. Beräknad årskostnad (ränta och amortering) uppgår till 45.600 kronor år 1.

Föreningen avser att påbörja byggnationen under våren 2003 genom anlitande av en byggnadsfirma som uppför husstommen. Därefter avslutar föreningens medlemmar arbetena med byggnadens ytskick och inredning. Byggnaden beräknas stå färdig till december 2003. Driftkostnaderna har av föreningen beräknats till 14.400 kronor år 1. Föreningen har sökt och beviljats bygglov.

Förvaltningens synpunkter

Stadens finansiella engagemang i projekt av ifrågavarande slag skall prövas på samma sätt som om staden själv finansierade byggnationen. Behovet av byggnationen skall styrkas och densamma visas vila på ekonomiskt realistiska grunder.

I ärendet om "framställan om att få uppföra en klubbhusbyggnad invid befintlig omklädningsbyggnad vid Stureby bollplan och teckna ett arrendeavtal", daterad 2002-04-03, angavs att investeringen hade kostnadsberäknats till 1.420 Tkr. I föreliggande ärende beräknas investeringen till sammanlagt 656 Tkr inklusive moms varav högst 600 Tkr avses belånas. Mellanskillnaden utgörs av egna insatser som exempelvis konsultuppdrag. Vidare har klubbhuset även minskat i omfång och klubbmedlemmarna kommer att ta ett större eget ansvar i samband med uppförandet.

Förvaltningen instämmer i behovet av tillbyggnaden. Likaså godkänns investeringen ur teknisk och ekonomisk synpunkt. En etablering av klubbhus intill friliggande bollplaner minskar erfarenhetsmässigt skadegörelsen och klottret på och inuti förråds- och omklädningsbyggnader. Vidare visar tidigare klubbhusetableringar att föreningens medlemmar och boende i närområdet oftast tar ett större ansvar än tidigare för att god ordning råder på och omkring bollplanen.

Föreningen är enligt förvaltningen välskött och har god ekonomi. Resultaträkningen för år 2000 visar på ett överskott om 46.963 kronor och år 2001 ett överskott om 25.000 kronor. De kapitalkostnader banklånet föranleder bedöms kunna inrymmas i föreningens ekonomiska verksamhet. Bl.a. innebär tillkomsten av klubbhuset att en serveringsdel inryms med möjlighet till framtida intäkter för föreningen. Mot bakgrund av ovan nämnda skäl föreslår förvaltningen för sin del att föreningens ansökan om kommunal borgen för lån för tillbyggnad av klubbhus vid Stureby bollplan kan godkännas.

Staden bör i sedvanlig ordning kräva säkerhet för sin eventuella regressfordran och rätt till en kommunal revisor i föreningen under den tid borgensåtagandet varar.

REMISSER

För inhämtande av synpunkter har ärendet remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 mars 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Staden har en mycket restriktiv syn på att bevilja borgen. Av stadens borgenspolicy framgår att det är kommunfullmäktige som skall besluta om att lämna kommunal borgen till av staden ej majoritetsägda bolag. Borgen beviljas endast i undantagsfall till organisationer och företag som inte ägs av staden. Denna restriktivitet är principiell och viktig. Det är betydelsefullt att staden inte tar onödiga risker med skattebetalarnas pengar.

Till följd av den restriktiva syn på borgen som staden har kan stadsledningskontoret inte tillstyrka Stureby SK:s begäran om kommunal borgen. Dessutom anser stadsledningskontoret att borgensåtaganden endast skall beviljas i de fall de medför ett tydligt mervärde för idrotten i Stockholm, vilket inte kan anses vara fallet vid uppförande av klubbhus.

Stadsledningskontoret rekommenderar kommunstyrelsen att föreslå att kommunfullmäktige beslutar att Stureby SK:s begäran om kommunal borgen avslås.

I det fall staden väljer att ändå bevilja kommunal borgen bör, i sedvanlig ordning, staden förvissa sig om någon form av säkerhet från föreningen. Enligt förutsättningarna skall lånet vara 25-årigt och för att minska stadens risk bör en amorteringsplan upprättas. I borgenspolicyn anges att staden skall ta ut en årlig avgift om 0,2 % på borgensbeloppet, dock lägst 1.000 kronor, och detta bör föreningen informeras om i god tid.